

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla subskrybentów miesięcznie z doręczeniem 1,30 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,80 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Drweca“ Sp. z o.o. w Nowemiście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 8-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłusto) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XIII.

NOWEMIASTO-POMORZE WTOREK, DNIA 21 MARCA 1933

NR. 34

Czem to się różni od dyktatury?

Już prawie dorocznym zwyczajem i w tym roku na kilka dni przed 19 marca wniósł rząd projekt ustawy o pełnomocnictwach dla Prezydenta Rzplitej. Doręczony posłom druk, zawierający zaledwie 10 wierszy, w zasadniczym swym ujęciu opiewa, jak następuje:

„Upoważnia się Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania z mocą ustawy do dnia, na który zostanie zwołany Sejm na najbliższą sesję zwyczajną, w zakresie ustawodawstwa państwowego, z ograniczeniem, zawartem w artykule 44 ustępu 6 Konstytucji.”

Wszyscy wiedzieli zgóry, że i w tym roku będą pełnomocnictwa. Nikt jednak nie przypuszczał, że zakres tychże będzie aż tak szeroki. W poprzednich latach z pełnomocnictw wyłączone były sprawy finansowo-podatkowe, samorządowe oraz umowy międzynarodowe. Obecny projekt ustawy o pełnomocnictwach wyłącza jedynie sprawę zmiany Konstytucji, oddając dosłownie wszystkie inne decyzje ustawodawcze w ręce rządu.

Dotychczasowe pełnomocnictwa zabierały rządowi nakładania nowych podatków, zmiany ustaw samorządowych, narzucenia nowej ustawy małżeńskiej, nowej ustawy wyborczej, nowych ubezpieczeń społecznych, nowej waluty. Teraz poraz pierwszy aż do końca października czyli przez 7 miesięcy otrzymuje rząd prawo do wydawania w tych wszystkich sprawach ustaw, jakie wydać zechce.

Oddanie aż takich pełnomocnictw w jedne ręce, tak iż rząd każdą swoją myśl, a nawet każdą swoją zachciankę może zamienić na ustawę i to, co wczoraj jeszcze było prawem, dziś już niem może przestać być, bo wyszło nowe prawo, taki stan rzeczy niczem nie różni się od dyktatury. Nie ma oczywiście żadnej wątpliwości, żeby B. B. i tego wniosku nie uchwalili. Więc sprawa jest już przesądzona.

Postawie opozycji solidarnie wszyscy oświadczali, że nie wezmą udziału w uchwaleniu tych pełnomocnictw, co należy rozumieć, że nie wezmą udziału ani w posiedzeniach komisji prawniczej, do której projekt odesłano ani na plenum. W ten sposób pełnomocnictwa uchwalili Sejm kadłubowy.

W dyskusji pierwszy zabrał głos poseł Winiarski, oświadczając, że Klub Narod. sprzeciwia się tej ustawie jak najkategoryczniej. Na mocy tych pełnomocnictw rząd może bowiem podnieść podatki, zmienić system monetarny, ustalić budżet, upaństwić przemysł, zrobić czystkę w sądownictwie, odebrać prawa urzędnikom i wojskowym, wyrzucić szkolnictwo, zmienić prawa wyborcze. Nie może tylko zmienić Konstytucji, ale z tą i tak się nikt nie liczy. Takie pełnomocnictwa, to „horrendum konstytucyjne”, które doprowadzi stosunki w Polsce do absurdu.

Czem się to wszystko skończy?

Mówca jedyne wyjście z sytuacji widzi w rozwiązaniu Izby I przeprowadzeniu nowych wyborów. Podobne stanowisko zajęli posłowie wszystkich klubów opozycyjnych.

Ustawę o pełnomocnictwach odesłano do komisji prawniczej.

Pytanie tylko, z jakiego powodu, kiedy rząd ma przeciw większość, która i tak wszystko uchwała, co rząd zechce, taki wyjątkowy stan rzeczy się jeszcze wytwarza. Na to odpowiada warszawskie „ABC”, jak następuje:

„Coś się psuje w karnej i zdyscyplinowanej maszynie parlamentarnej BB. Na rozkaz podnoszą się i siadają w Sejmie, ale już ten i ów czyni to z wyraźną niechęcią. Spory w rodzinie zaostrzają się. Różnice ideowe między poszczególnymi grupami pogłębiają się coraz bardziej. Przy sposobności wewnętrznych debat nad ustawą akademicką i scalenią miało dojść do scen zgoła dramatycznych...”

Jako drugi powód tak szeroko zakreślonych pełnomocnictw wymienia się w kuluarach sejmowych istniejący jakoby plan przeprowadzenia rekonstrukcji obecnego rządu. Mówi się o możliwości objęcia stanowiska premiera przez marsz. Piłsudskiego. W tym celu potrzebne jest uprzątnięcie stołu parlamentarnego zupełnie na... czysto.

Bez względu na to, czy pogłoski te są prawdziwe

czy nie, stwierdzić należy, że decyzja rządu przychodzi w momencie, w którym przed Polską staje szereg bardzo poważnych zagadnień, zarówno w polityce wewnętrznej jak i zewnętrznej. Dziwnem się wydaje, że właśnie w takiej chwili rząd rezygnuje bodaj z pozorów utrzymywania kontaktu ze społeczeństwem na drodze parlamentarnej.”

Historyczne posiedzenie Sejmu.

Klub B. B. przyjął ustawę o stypendjach akademickich i o ograniczeniu samorządu szkół wyższych.

Warszawa, 16. 3. Wczoraj Sejm przyjął ustawę o stypendjach akademickich, ustawę o ograniczeniu samorządu szkół wyższych (ostatecznie) i ustawę o pełnomocnictwach dla rządu (w 1-em czytaniu).

W debacie nad pierwszą z tych ustaw pos. Kl. Nar. Staniszkis zabrał głos, oświadczając, że stypendjami „rządu dusz” młodzieży kupić się nie da.

W debacie nad ustawą akademicką przemawiał pos. Kl. Nar., prof. dr. Wacław Komarnicki, zaznaczając, że senat, skoro ją przyjął, nie zrehabilitował się, choć mógł to uczynić. Przyjęcie ustawy akademickiej przez Sejm zakończyłszy etap walki o wolność samorządu akademickiego w Polsce. Nastaną ciężkie czasy, za które wezmą wyłącznie i całkowitą odpowiedzialność twórcy ustawy akademickiej i ci, co ją uchwalili.

Klub Narodowy nie wziął udziału w głosowaniu nad tą ustawą. Została ona przyjęta głosami B. B.

Manifestacje na rzecz autonomii akademickiej.

Warszawa, 17. 3. Wczoraj wieczorem odbyła się konferencja wszystkich korporacji warszawskich w sprawie aresztowania 20 korporantów.

Po zebraniu liczna grupa korporantów udała się do kawiarni Europejskiej, gdzie odśpiewała Gaudeamus i wznosiła okrzyki na cześć autonomii uniwersyteckiej. Publiczność przyjęła manifestację oklaskami.

Wczoraj późnym wieczorem w kilku większych kinach miasta liczne grupy studentów manifestowały na rzecz autonomii. Publiczność przyjęła je życzliwie i oklaskiwała rozwijane transparenty z odpowiednimi napisami.

Manifestacja młodzieży akademickiej Poznania.

Dziś w południe odbył się w westybulu auli uniwersyteckiej wielki wiec w sprawie nowej ustawy o szkołach akademickich. Wiec zgromadził zgórą 3000 młodzieży. Zaszczycili go swoją obecnością Jego Magnificencja rektor prof. Pawłowski, panowie dziekani Jaxa-Bykowski, Lisowski, Padlewski, Studniarski, b. rektorzy prof. Grochmalicki, Kasznica i Niezabitowski oraz panowie profesorowie Denizot, Rudnicki, Zaleski i Zółtowski.

Pierwszy przemówił Jego Magnificencja rektor prof. Pawłowski, omawiając starą ustawę i podkreślając solidarny front profesorów i młodzieży w obronie autonomii. Zasadnicze przemówienie wygłosił p. Stanisław Czapiewski, który podał krytykę nową ustawę. Z kolei przemówił p. Feliks Kończal, którego przemówienie przerywano hucznymi oklaskami. Uchwalono odnośną rezolucję.

Likwidacja strajku we Lwowie.

Warszawa, 17. 3. We Lwowie odbył się w południe w drugim domu Techników wiec ogólno-akademicki przy udziale 4000 osób. Większ. głosów zdecydowano strajk zlikwidować. Na wiecu zapadła uchwała, aby członków „Legionu Młodych”, który toleruje osoby, pozostające w stosunkach z władzami bezpieczeństwa, wykluczyć ze społeczności akademickiej. Spokoju nigdzie nie zakłócono.

Na uniwersytecie warszawskim przed godz. 2 grupa, złożona z około 1000 studentów, zaczęła wznosić okrzyki przeciwko nowej ustawie oraz na cześć młodzieży lwowskiej.

Wycofanie polskiego oddziału posiłkowego z Westerplatte.

Co o tem pisze francuski dziennik „Journal”?

Berlin, 16. 3. Z Gdańska donoszą: „Polski oddział posiłkowy opuścił Westerplatte dziś około godz. 22,45 na pokładzie polskiego transportowca „Wilja”.

Transportowiec „Wilja” wpłynął o godz. 12 w nocy do portu wojennego na Oksywiu. Na pokładzie jego znajdowała się załoga posiłkowa, wycofana z Westerplatte.”

Co o tem pisze francuski dziennik Journal?

Wywodzi on tak: „Niemcy triumfują w sprawie Westerplatte”. „Trudno o większy dowód słabości”. W dalszym ciągu stwierdza „Journal”, że decyzja narzucona była Polsce uchwaleniem bardzo surowego raportu, przygotowanego przez sir Simona.

„Jeżeli Polska, tak wywodzi dany dziennik francuski dalej, chciała tylko ostrzec Gdańsk, jeżeli zgóry była zdecydowana wycofać swe wojska, czy nie lepiej zrobiłaby, uczyniwszy to spontanicznie i nie dając pozorów, że ulega presji. Zresztą przedstawiciel Gdańska triumfalnie podkreślił zwycięstwo praw wolnego miasta oraz pełne zadośćuczynienie żądaniu Niemiec”.

Inne dzienniki francuskie ograniczają się tylko do podania zapadłej uchwały.

Gdańsk mimo wszystko nadal szuka zaczepki.

Gdańsk. Prezydent Policji gdańskiej wydelegował swego przedstawiciela, oficera policji, na Westerplatte w celu stwierdzenia, czy zostały usunięte dodatkowo przesłane oddziały wojskowe.

Władze polskie nie wpuściły przedstawiciela policji gdańskiej na teren składnicy polskiej na Westerplatte.

W sprawie tej nastąpiło piśmienne wyjaśnienie ze strony polskiej. Mimo to niemiecka prasa gdańska w związku z tem atakuje ostro Polskę.

* * *

Senat gdański wydał w drodze dekretu nową ustawę, obowiązującą od 20 marca, a odrzucającą kontrolę polskich inspektorów celnych w sprawie kontyngentu i nacjonalizacji towarów. Kontrolę tę, wykonywaną dotychczas przez polskich inspektorów, ma odąd wykonywać gdańska administracja celna. Nowa ustawa gdańska przewiduje kary dla firm gdańskich, które nie podporządkują się temu zarządzeniu.

Hitlerowscy zbrodniarze z Potempy na wolności.

Berlin. Głośną swego czasu była sprawa bestjałskiego mordu w Potempie na Śląsku niemieckim, którego ofiarą padł Polak Piecuch.

Jak wiadomo, sąd skazał sprawców tej potwornej zbrodni, hitlerowców, w dniu 22 sierpnia ub. r. na karę śmierci, którą rząd Rzeszy w drodze łaski zamienił na dożywotnie więzienie. Adolf Hitler nadesłał wówczas skazanym telegram, zapewniając ich o solidarności całej partji, która stoi łąką za mordercami i będzie ich wytrwale bronić.

To zapewnienie wprowadzono dziś w czyn i wszyscy mordercy zostali wypuszczeni z więzień. Przybyli oni do Berlina, zamieszkując u towarzyszy partyjnych. Zwolniono również z aresztu śledczego pozostających tam pod zarzutem nakłaniania do zbrodni również narodowych socjalistów, Golombka i Dutzi.

Wszystkie te zwolnienia nastąpiły na wyraźne zarządzenie samego Hitlera.

Sensacyjny proces o przeszłość woj. Wrony-Lamota przed Sądem Okręgowym.

W Sądzie Okręgowym rozpoczął się sensacyjny proces b. wojewody pomorskiego Wiktora Wrony-Lamota, przeciwko redaktorowi „Myśli Niepodległej”, Adamowi Niemojewskiemu. Adam Niemojewski w całym szeregu artykułów krytykował działalność wojewody pomorskiego, a w szczególności przytoczył szereg szczegółów z przeszłości tego dygnitarza.

„Myśl Niepodległa” twierdziła, że w 1914 r. sądzony był Wiktor Wrona przez Sąd Okręgowy w Siedlecach za napad bandycki na ks. Włodyńskiego. Sąd okręgowy uniewinnił Lamotę, a stało się to wskutek tego, jak twierdziła „Myśl Niepodległa”, że kwalifikacja prawna była jakoby niewłaściwa. W dalszym ciągu „Myśl Niepodległa” twierdziła, że Wiktor Wrona podstępnie wprowadził w błąd swoją władzę przełożoną w MSW., podając nazwisko Lamoty, gdy w rzeczywistości nazywa się Wrona. Następne zarzuty dotyczyły aktualnej działalności Wiktora Wrony Lamota jako wojewody.

Wojewoda pomorski bronił się przeciwko tym zarzutom w prasie, wkrótce jednak ustąpił ze swego stanowiska, wnosząc przeciwko Adamowi Niemojewskiemu skargę do sądu. Obecnie rozprawa ta znalazła się na wokandzie Sądu Okręgowego.

Na przewodzie w sądzie okręgowym w Warszawie w sensacyjnej tej sprawie rozpoczęli składać zeznania ministerjalni świadkowie. Pierwszy przybył do sądu b. minister spraw wewn., Gen. Składkowski. Gen. Składkowski oświadczył, że przeszłość Wrony-Lamoty była mu znana, a to ze sprawozdania, złożonego przez wiceministra spraw wewn. Jaroszyńskiego. Przed nominacją przedstawił sprawę premierowi Bartłowi, jednakże nominację zatwierdził. Gen. Składkowski w szczególności zatwierdził na pytanie obrońcy Adama Niemojewskiego, adw. Beylina, że wiadomemu mu było, że w sprawie Lamota zapadł wyrok sądu honorowego, w którym omówiona została sprawa nieetycznego pobrania 40 zł. od ks. Włodyńskiego, co do którego oskarżony zarzucał Lamotowi, że był przez niego szantażowany. Gen. Składkowski oświadczył, że sprawę tę uważano za lekkomyślność młodzieńca, że cała dalsza praca i życie Lamota aż nadto pokryło błąd młodości. Adw. Beylin zapytuje, czy wiadomemu jest ministrowi, że za rządów Lamota w woj. pomorskim prowadzono specjalne kartoteki inwigilacyjne. Gen. Składkowski oświadczył, że wie o tem, jednakże kartoteki te samowolnie złożył jeden z naczelników urzędu wojewódzkiego, który został usunięty, a kartoteki skasowane.

Adw. Beylin w tem miejscu stwierdza, że kartoteki istniały przez 5 miesięcy wkoło ujawnienia tych faktów na terenie Sejmu.

Następnie zeznania składa wiceminister spraw wewn. Kamiński, u boku którego rozpoczął Lamot-Wrona swoją karierę.

Oskarżony Niemojewski: — Czy świadek przypomina sobie incydent w 1918 r. ze Strażą Ludową?

Min. Kamiński: — Tak jest. W 1918 r. objąłem z ramienia władzy powstającej Polski władzę w Radomsku. Zastępcą moim był Lamot. Dowiedziałem się, że w Radomiu pragnie objąć władzę czerwoną milicja ludowa. Wraz z moim zastępcą kategorię temu przeciwstawiliśmy się.

Adam Niemojewski: — Kto stał na czele milicji?

Mówi min. Kamiński po namyśle: Obecny minister Boerner.

Jako następny świadek stanął obecny wiceminister rolnictwa Karwicki.

Co powiedział p. Kurator okręgu szkolnego poznańsko-pomorskiego dr. Pollak w sprawie podwójnych pensyj nauczycielskich?

Na zjeździe okręgowym delegatów Związku Nauczycielstwa Polskiego w Poznaniu w swem przemówieniu p. Kurator m. in. poruszył i sprawę podwójnych pensyj nauczycielskich i powiedział, jak następuje:

„Stąd bez skrupułów zdecydowani jesteśmy usunąć między innymi te nauczycielki zamężne, które mają mężów zarobkujących i mogących jako tako utrzymać rodzinę, nie przedstawiają wartości dla szkoły żadnej, przywykłe tylko spychać pracę, urlopować się i na innych zwałach cały trud wychowawczego i naukowego oddziaływania w szkole“.

Są to prawie dosłownie te same zdania i myśli, któreśmy wypowiadali na łamach naszego pisma w tej sprawie.

OKRĘT ŚMIERCI w krainie wiecznych lodów.

(Ciąg dalszy).

— Zdaje się, że dyscyplina nie jest tutaj zbyt surowo przestrzegana — rzekł Old Hawkins. Wszystko znajduje się tutaj w straszliwym nieporządku, a nawet wygląda, jak gdyby jakiś orkan zniszczył zewnętrzne części. Kapitanie Edwardzie, spojrzycie, na pokładzie leży gruba warstwa śniegu!

Rzeczywiście, olbrzymie masy śniegu zalegały cały pokład trójmasztowca.

— Dzieci — zawołał kapitan — straszne przecucie dręczycie mnie już od chwili; na tym statku niema już ludzi — opuścili go lub zginęli, a to, na co patrzymy, to tylko trzymające się jeszcze szczytki rozbitego okrętu.

— I mnie się tak zdaje, kapitanie — rzekł Old Hawkins, kiwając głową na znak zgody.

— Zaraz się o tem przekonamy — odezwał się kapitan. Patrzcie, z pokładu zwiesza się lina, po której dostaniemy się na statek. Naprzód! Petersen i Lorenc uwiążą do tej liny naszą łódkę

Kto prowadził „Głos Pogranicza“?

W znanym procesie Wrona-Lamot przeciw red. Niemojewskiemu, toczącym się we Warszawie, m. in. zaszło pytanie, kto prowadził to pismo? Na to odpowiedział b. Wojewoda Wrona-Lamot: „Płk. Grzędziński“. „Charakter tego pisma jest Szan. Czytelnikom ogólnie znany.

Ostry zatarg w łonie BB.

Warszawa. Na tle ustawy o skróceniu czasu pracy oraz urlopów robotniczych doszło do silnego zatargu wewnętrznego w łonie B. B. Jakkolwiek p. Sławek apelował do posłów, aby głosowali za temi ustawami, apelu jego usłuchała tylko część posłów. Pozostali, a mianowicie: Waszkiewicz, Gawlik, Konieczko, Wiszniewska, Wojciechowski, Łąguna, Ciszak oraz Wojtek-Malinowski zapowiedzieli, że na plenum będą głosowali przeciwko tym ustawom. Kilku członków tej grupy złożyło mandaty do sejmowej komisji ochrony pracy, a na ich miejsce powołano innych z poza grupy pracowników.

Za ustawami wypowiedzieli się tylko posłowie Tomaszewicz, Madeyski, Gdula i Dabulewicz. Grupa posłów robotniczych z Górnego Śląska również wypowiedziała się przeciwko tej ustawie.

Nieporozumienia ujawniły się także w kole posłank. Interwencja prezesa Sławka skończyła się kompromisowo. Posłanki nie chcą głosować za ustawami, ale nie przyjdą na posiedzenie, aby sytuacji nie utrudniać.

Krwawe rozruchy antyżydowskie w Bielskiem i Żywieckiem.

We wtorek przed północą na terenie powiatów bielskiego i żywieckiego, wybuchły krwawe rozruchy antyżydowskie. Do zająć doszło w kilku miejscowościach, m. in. w Milówce, Rajczy, Sole, Kamesznicy, Godziszce, Szczyrku, Buczkowicach i innych okolicznych wioskach.

Najpoważniejsze zajścia wydarzyły się w Milówce, gdzie tłum chłopów rozgromił sklepy i restauracje żydowskie. Miejscowe posterunki policyjne były bezsilne, wobec czego zawezwano pomoc z Bielska i Białej. Przybyły autobusem oddział policji w hełmach i pancerzach stalowych, uzbrojony w ręczne granaty, przystąpił do likwidacji zająć. Tłum usiłował rozbroić policję, wobec czego oddano salwę. Padł jeden zabity i 7 rannych.

Akcja likwidacyjna trwała do godziny pierwszej w nocy.

Do poważniejszych starć doszło również w Rajczy, gdzie tłum rzucił się do demolowania sklepów żydowskich. Policja, przy pomocy oficerów z sanatorium wojskowego w Rajczy, tłum rozproszyła. Jest kilku rannych.

Również w kilku innych miejscach demolowano żydowskie sklepy.

Obniżka taryf kolejowych.

Warszawa. W ministerstwie Komunikacji opracowano ostatecznie projekt reform taryfowych. Projekt ten po uzgodnieniu z interesami ministerstwa zostanie wprowadzony w życie w czasie najbliższym. Taryfa na przewóz przesyłek drobnych ulegnie obniżce w klasie zasadniczej i przy przewozach do 400 km., przy czem rozmiar niżki wynosi 40 proc. na bliższych przestrzeniach do 16 proc. na 200 km. i do 8 proc. na 300 km.

Klasa druga, mająca zastosowanie do takich artykułów, które podlegają taryfikacji, będzie posiadała stawki na poziomie dawnej klasy drobnicowej IV z roku 1929.

Trzecia klasa do pozostałych tańszych artykułów będzie skalkulowana poniżej poziomu obecnej klasy R-6. Równocześnie z obniżką taryfy drobnicowej ulegnie obniżce taryfa wagonowa w zakresie klas od 1-6 i odległościach przewozu do 400 km. Obniżka nastąpi w takim rozmiarze, aby zachowana była właściwa proporcja pomiędzy nowymi stawkami drobnicowymi i wagonowymi.

i wdrapią się za nami. Biercie topory i dalej w drogę za mną.

Kapitan schwylił linę i ze zręcznością akrobata począł się wspinać w górę, za nim drapał się Edward, któremu na pięcie prawie następował Kanadyjczyk. Nareszcie wszyscy stanęli na pokładzie i z mimowolną trwogą obejrzeli się wokoło.

Wszędzie, gdzie spojrzeli ich oczy, panowała cisza i pustka, nigdzie żadnej żywej duszy.

Przez godzinę blisko pracowali toporami, zanim przekopali w zamarłym śniegu drogę, prowadzącą do drzwi od wewnętrznych schodów.

Edward otworzył je gwałtownie i chciał rzucić się naprzód, kapitan jednak wstrzymał go łagodnie lecz stanowczo.

— Zatrzymaj się, chłopcze — rzekł — tutaj trzeba się mieć na baczności. Pierwszeństwo mnie się należy, ze mną pójdą Hawkins i O'Brien, potem ty, a nareszcie Lorenc i Petersen. Dzieci, miejcie broń w pogotowiu, gdyż, chociażżeśmy dotychczas nie spotkali żywego ducha, to jednak nie możemy ręczyć, czy tam na dole nie czeka na nas jakaś niepożądana niespodzianka.

Wolno w bezwzględnej ciszy posuwali się nasi śmiałkowie w głąb statku.

Nikt nie wyrzekł jednego nawet słowa, dziwnie

15-TY MINAŁ,

więc można już zapisywać „DRWEĆE“

na II-gi kwartał lub tylko na miesiąc kwiecień.

Nowy projekt podatku majątkowego.

Warszawa. Sejmowa Komisja Skarbowa obradowała w sobotę nad rządowym projektem ustawy o podatku majątkowym. Posłowie, przybyli na posiedzenie, zostali na pulpitach zupełnie nowy projekt, opracowany przez B. B., którego treść różni się zasadniczo od przedłożenia rządowego. Projekt rządowy przewidywał, że podatek majątkowy wynosi zasadniczo 2 pro mille, łącznej wartości majątku. Podstawą nowego podatku majątkowego jest nie szacunek majątku, lecz podatki, przy czem przewidziano trzy grupy: dla rolnictwa podstawą będzie podatek gruntowy, dla przemysłu podatek przemysłowy, dla właścicieli nieruchomości podatek od nieruchomości. Pobór tego podatku, ustalony na 5 lat do roku 1937, ma przynieść rocznie 24 miliony zł. Na rolnictwo przypada 10 milionów zł, na przemysł 10 i pół milj. zł, na nieruchomości miejskie 3 i pół milj. zł.

Wolne od podatku mają być gospodarstwa rolne do 7 ha, obroty przemysłowe do 20 000 zł i nieruchomości, z których przychód nie przekracza 1000 zł rocznie. Posłowie opozycyjni domagali się odroczenia obrad, ażeby dać im możliwość bliższego zapoznania się z tym nieznanym im projektem, jednak ich żądania nie uwzględniono, zaś min. skarbu, p. Zawadzki oświadczył, że całkowicie solidaryzuje się z projektem BB., gdyż projekt ten został uzgodniony z Ministerstwem Skarbu. Projekt przeszedł już pod obrady plenum Sejmu i został przyjęty.

Projekt emisji pożyczki wewnętrznej na zatrudnienie bezrobotnych.

Warszawa. Koła przemysłowo-bankowe zwróciły uwagę rządowi, że projektowany fundusz pracy stwarza nowe dotkliwe obciążenia podatkowe, nie zapewniając dostatecznych rezultatów finansowych, które zdaniem tych kół mogą być łatwiej uzyskane w drodze wypuszczenia nowej pożyczki wewnętrznej.

Koła te wskazują na fakt, że ostatnie zachwianie się dolara i połączone z tem wyzbywanie się go przez publiczność ujawniło sporą ilość wolnych kapitałów, które mogłyby być przy odpowiednim oprocentowaniu i zabezpieczeniu ulokowane w pożyczce państwowej.

Ta inicjatywa kół przemysłowo-bankowych spotkała się z przychylnym przyjęciem rządu, który w najbliższych dniach ma opracować projekt wypuszczenia takiej pożyczki, przeznaczonej na zatrudnienie bezrobotnych.

Sfery gospodarcze są zdania, iż z chwilą zrealizowania tej pożyczki powinno się zmniejszyć ciężary, jakie mają wpływ na fundusz pracy.

Wygórowane ceny na dworcach.

Pomorska Izba Rolnicza zwróciła się do odpowiednich ministerstw z memorjałem, w którym stwierdza, że ceny, pobierane w restauracjach, szczególnie kolejowych, za kawałek sera, w większości wypadków są wyższe od 800 do 1000 proc. od cen, jakie płaci się za taki sam gatunek sera w sklepach detalicznych. W tem samem piśmie Izba Rolnicza zwraca uwagę na fakt, że przy cenie 10 do 18 gr za litr mleka w różnych jadalniach spożywcza płaci za szklankę (1/4 litra) od 20 do 40 gr czyli do 900 proc. drożej niż otrzymuje rolnik.

Ponieważ wzrost spożycia wytworów pochodzenia rolniczego zależy jest, szczególnie w okresie poważnego zubożenia spożywców, od umiarkowanej ceny, wykalkulowanej przy uwzględnieniu godziwego zarobku, przeto Pomorska Izba Rolnicza zwróciła się do czynników rządowych z wnioskiem o zainteresowanie się sprawą cen mleka i serów, sprzedawanych w jadalniach, restauracjach i na dworcach kolejowych.

Okólnik w sprawie niżki cen.

Min. spraw wewn. wydał okólnik do wojewodów, domagający się obniżenia cen w restauracjach i mleczarniach w całym kraju.

Nowe podręczniki szkolne.

Min. oświaty wydało rozporządzenie, na mocy którego od nowego roku szkolnego 1933-34 wszystkie będące w użyciu podręczniki muszą być wycofane. Miejsce ich mają zająć nowe, uzgodnione z nowym programem. Wszystkie nowe podręczniki należy zgłosić do zaopiniowania do dnia 15 maja r.b. Wiadomość powyższa jest poprostu straszna. Więc w tym czasie biedy znowu nowe książki szkolne!

przegnąbiające uczucie oczekiwania przytłaczało dusze maleńkiej garstki.

O ile mogli zauważyć, wszystko na statku odznaczało się starożytnością budowy, którą wszystkie współczesne doki rzuciły już dawno.

Kadłub zbudowany był z najlepszego drzewa, żelazne zaś klamry i nity, jakkolwiek mocno zardzewiały, trzymały jednak napozór silnie.

Kapitan i jego towarzysze stanęli w środkowej części statku, w której po obu końcach znajdowały się kajuty. Jedne drzwi były zupełnie otwarte, inne zaledwie przymknięte.

— Zdaje mi się, że tutaj musi się coś lub ktoś znajdować — rzekł Edward z młodzieńczą nieopatrnością, otworzył drzwi, przed którymi stał właśnie.

Nagle z głośnym okrzykiem przerażenia cofnął się w tył, gdyż w tej chwili dwie białe masy podniosły się z błyskawiczną szybkością i rzuciły się na chłopca, powaliły go na ziemię, zanim tenże zdążył odskoczyć na bok, jak miał zamiar zrobić.

— Białe niedźwiedzie! — krzyknął z przerażeniem kapitan. — Powaliły chłopca! Edward zgnębiony! — Boże miłosierny dodaj pewności mojej dłoni!

(C. d. n.)

WIADOMOŚCI.

Nowe miasto, dnia 20 marca 1933 r.

Kalendarzyk, 20 marca, Poniedziałek, Wolframa.
21 marca, Wtorek, Benedykta.

Wschód słońca g. 5 — 38 m. Zachód słońca g. 17 — 48 m.
Wschód księżyca g. 4 — 33 m. Zachód księżyca g. 12 — 27 m.

Ważne dla rodziców i opiekunów.

Stosownie do zapowiedzi Izba ogłasza kolejno według zawodów nazwiska tych osób, które są uprawnione do kształcenia uczniów w rzemiośle.

W zawodach: murarskim, ciesielskim, garncarskim, zdunskim i dekar skim uprawnieni są do kształcenia uczniów:

Powiat Lubawa:

W zawodzie murarskim: Jan Armknecht, Mierzyn, Emil Hecht Nowemiasto, Franciszek Majewski, Nowemiasto;
w zawodzie ciesielskim: Aleksander Piotrowski Łąkorz;
w zawodzie garncarskim: Władysław Sielecki, Lubawa;
w zawodzie dekar skim: Leon Prusakowski Lubawa;

Powiat Działdowo:

W zawodzie murarskim: Ludwik Chmielewski, Księża Dwór;
w zawodzie zdunskim: Franciszek Rogowski, Koszelewy.

Ostrzeżenie ludności przed niewypałami pocisków granatów.

W związku ze zdarzającymi się nieszczęśliwymi wypadkami, jakie mają miejsce przy manipulowaniu przez ludność cywilną ze znalezionymi niewypałami pocisków artyleryjnych, granatów ręcznych itp., poleca Starostwo w razie znalezienia jakiegokolwiek amunicji artyleryjnej, granatów ręcznych itp. powiadomić natychmiast właściwy Posterunek Policji Państw. wzgl. tutejszy Urząd.

Równocześnie należy zabezpieczyć znalezione amunicje przez ogrodzenie i odpowiednie ostrzeżenie.

Z miasta i powiatu.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Nowemiasto. Porządek obrad na posiedzenie Rady Miejskiej, które odbędzie się we wtorek, dnia 21 marca rb. o godzinie 7,30 wieczorem w sali pos. jest następujący:

1. Rozszerzenie Komisji Sanitarnej.
2. Wniosek p. J. Grabowskiego o uchwalenie wynagrodzenia za zastępstwo kierownika elektrowni.
3. Sprawa pożyczki krótkoterminowej w Kom. Banku Kredytowym.
4. Sprawa rozszerzenia obrotów targów matych.
5. Wnioski o przyznanie wsparcia
  - a) dla Augusty Zylowskiej
  - b) Wandy Wyżlicowej
  - c) Antoniny Szulcowej.
6. Uchwalenie statutu w przedmiocie oczyszczenia ulic.
7. Wolne wnioski.

Pożar chlewu.

Nowemiasto. W nocy z piątku na sobotę już nad ranem około godz. 4 i pół zbudzona została ludność naszego miasta z spokojnego snu rykiem syreny. W niewyjaśniony sposób wybuchł bowiem w drewnianym szalasiu p. Zalewskiego na wybudowaniu pod Marzęcice pożar. Nim zaalarmowano Straż Pożarną, szalasi i obok niego stojący chlew spalił się doszczętnie, a przystąpiono tylko do ratunku zagrożonych przyległych zabudowań. Szopa była ubezpieczona.

Dwa filmy.

Dźwiękowe kino w Lubawie i Nowemmieście wystąpi z filmem, o którym prasa całego świata wyraża się w entuzjastycznych słowach uznania i zachwytu.

„Kongres tańczy...” to genialne arcydzieło Charella, który mistrzowską ręką wyczerował przed nami wizję rozpięwanego Wiednia po pokonaniu Bonaparte'go. Na tem tle krótkie fragmenty z obrad kongresu wiedeńskiego w r. 1814, z balów i festynów cesarskich, z parad i uroczystości wojskowych, z delikatnych intryg Metternicha, a w to wszystko misternie wpleciony romans małej, cudnej panielki z magazynu rękawiczek, Liljany Harvey i cesarza Aleksandra I, Henri Garata!

Harmonijną całość tworzy lekka muzyka, osnuta na motywach walców straussowskich.

Drugi to film to wiekopomny dokument historyczny „Dwa nad Marną” o drugim tytule „Najeźdźcy”.

Reprezentacyjny podwójny ten program wyświetlany będzie w Lubawie w czwartek 23 i Nowemmieście piątek 24 bm.

Złodzieje przy pracy.

Bratuszewo. W nocy ubiegłego tygodnia nieznaną dotąd złodzieje wtargnęli do chlewa rolnika p. Bedrowskiego, skąd skradli szory i kury. Policja wszczęła dochodzenia.

Spłoszone kurokrady.

Sugajenko. W nocy na ub. czwartek, około godz. 1 przebudzony został skowitem psów rolnik p. Dias z Sugajenka. Gdy wstał i wyszedł na podwórze, zauważył, że z jego chlewa wysuwa się 3 zamaskowanych osobników, którzy w dwóch workach unosili skradziony łup. Na wszechy krzyk złodzieje porzucili worki, w których mieli zapakowane 27 kur i ulotnili się niepoznani w kierunku Sugajna. Gospodarz ścigał ich jeszcze, lecz nie zdołał ich rozpoznać. Nie dość na tem, bezcelni złodzieje następnej nocy odwiedzili powtórnie gospodarza, lecz zostali powtórnie spłoszeni. Zawiadomiono Policję, która czyni za sprawcami dochodzenie.

Bunt wśród „Strzelców”.

Lubawa. Wiadomo, że „Strzelec” jest sztucznie podtrzymywany i nikogo nie dziwi, że tu i ówdzie rozlatuje się. Tak jest i z tut. „Strzelcem”, który, podtrzymywany przez p. Łukasika, Maruszyńskiego i tow., trzyma się tylko od biedy i lada powiew wstrząsa nim, przysparzając kłopotu jego aranżerom. W tutejszym „Strzelcu” już oddawna panowało niezadowolone z p.p. Łukasika i Maruszyńskiego, które w tych dniach osiągnęło swój punkt kulminacyjny. Mianowicie 17 członków tut. „Strzelca” wystąpiło z tej organizacji i przestało uczęszczać na ćwiczenia prawie w przeddzień imienin Marszałka. Także przedstawienie, które miało być odegrane po Wielkiejnocy, nie dojdzie do skutku. Coraz liczniejsze więc są symptomy rozpadania się tej naszymu społeczeństwu wbrew jego woli narzuconej organizacji.

Ostrożnie przed oszustem!

Lubawa. W jednym z ostatnich numerów donosiliśmy o praktykach oszukańczych, dokonywanych na szkodę tut. kupców przez Baranowskiego, em. sierż. W. P., a obecnie zakładacza „Strzelca” w Targowisku, który przedstawiał się kupcowi jako znany obywatel z Targowiska i pobrał towar na jego rachunek na kredyt. Zdarza się też, że B. wypożycza pewną część odzieży i później w niej udaje kogoś innego, biorąc na niego towar. Po ujawnieniu oszustwa z napojami alkoh. u p. Koteckiego, wychodzą na światło dzienne inne sprawy aranżera strzelca. Otóż ostatnio tenże wypisał kartkę z podpisem swego ojca, gosp. w Targowisku i pobrał od p. Wesołowskiej w rynku na rachunek ojca towar, jak wódki, papierosy, karmelki itd., rzekomo na zareczyny swej siostry. W podobny sposób nabrał oprócz tego pewnego sprzedawcę wyrobów tytoniowych. Na monita pokrzywdzonych ojców p. B. oświadczył, że za sprawki swego pełnoletniego syna nie płaci ani grosza, bo musiałby sprzedać swe gospodarstwo na jego długi. Sanacji i „Strzelcowi” gratulujemy takiego „wybitnego” działacza.

Walne Zebranie Lubawskiego Klubu Sportowego „L. K. S.”.

Lubawa. Walne Zebranie Lubawskiego Klubu Sportowego odbyło się 12 bm. przy bardzo liczny udział członków. Zebranie zagal w prezes p. Kowalkowski Fr. Po odczytaniu porządku obrad poszczególni członkowie zarządu zdali sprawozdania z całorocznych swych czynności, poczem na wniosek czł. Szczępańskiego Ag. ustępującemu zarządowi udzielono absolutorjum.

Marszałkiem zebrania wybrano jednogłośnie p. prof. Wierzbickiego, który przeprowadził wybór prezesa na rok 1933. Zarządono pięciminutową przerwę, poczem tajne głosowanie obwołało prezesem p. Eichlera Józefa, który urząd ten przyjął, dziękując wszystkim członkom za zaufanie W skład zarządu wchodzi dalej pp.: w prezes Szczępański sekretarz Licznarski A., zast. sek. Will Leonard, skarbn. i kapitan L. drużyny Nowoświecki Henryk, gospodarz. Thimm oraz instr. wychow. fiz. klubu prof. Wierzbicki.

Do Komisji Rewizyjnej ponownie wchodzi pp.: Kowalkowski Fr., Szczępański Ag. oraz Podobiński P.

W wolnych głosach na wniosek zarządu Walne Zebranie zamianowało „Członkami Honorowymi” pp. Tuchlina Alojzego oraz mec. Petri'ego Wilhelma, obydwu byłych prezesów Klubu.

Po wyczerpaniu porządku obrad prezes zamknął Walne Zebranie, zachęcając wszystkich obecnych członków do gorliwej i wytrwałej współpracy z zarządem.

Z życia Tow. Powst. i Wojaków.

Hartówiec. Tut. Tow. Powst. i Wojaków bardzo pięknie się rozwija i nadzwyczaj intensywnie pracuje na niwie społecznej. W różnych obchodach bierze żywy udział. Dowodem żywotności Tow. jest liczba członków, sięgająca około 50. Tow. posiada własną orkiestrę, która występowała w różnych uroczystościach wojskich, jak na apelu rejonowym w Zwiniarzu i obwodowym w Lubawie. W niczem nie ustępuje innym placówkom i może służyć za wzór wielu innym.

Rezolucja protestacyjna, uchwalona w dniu 9-go bm. przez ognisko KPW. Biskupiec.

Biskupiec. „My obywatele Rzeczypospolitej Polski, zebrani w dniu dzisiejszym na zebraniu, potępiamy wrocie stanowisko, zajęte przez kanclerza Rzeszy Niemieckiej w stosunku do Państwa Polskiego.

Protestujemy przeciw zamierzeniom rządu niemieckiego, skierowanym do zmiany granic Państwa Polskiego, przynajmniej traktatem wersalskim.

Stwierdzamy, że zagrabionych przez państwa zaborec ziem Polski nie zwrócono nam w całości, a gdy się nie upominamy, kieruje nami jedynie wzgląd na konieczność utrzymania pokoju w skofatanych wojną państwach Europy, jednak nie wyrzekamy się praw naszych do tych niezwróconych nam dzielnic.

Potępiamy stanowisko rządu niemieckiego, zajęte wobec ludności polskiej, mieszkającej w granicach państwa niemieckiego, uważając to stanowisko za niegodne społeczeństwa, roszczonego sobie pretensje do miana narodu kulturalnego.

Słubujemy uroczystie bronić granic Najjaśniejszej Rzeczypospolitej do ostatniej kropli krwi i nie dopuścić nigdy do tego, by brutalny knut pruski zawisł nad naszymi głowami. Nie odstąpimy ani piędy ziemi polskiej, nie damy się terroryzować.

Nie damy ziemi, skąd nasz ród — tak nam dopomóż Bóg!
(-) Mankiewicz (—) Foss (—) Wojewski sekretarz komend. prezes.

Następują podpisy towarzyszt.

Prezes S. L. powiatu lubawskiego, (—) Cwikła.
SMPZ. (—) Dembkówna, sekr. (—) Jamrozówna prezeska.
SMPM. (—) Pluciński prezes.

Tow. Spiewu Polonia (—) Baleski prezes, Dembkówna sekr.
Tow. Powst. i Woj. DOK. VII. (—) Maks. Pukalski prezes.
Związek Strzelecki Okręg VIII, pow. Lubawa Oddział Fitowo sekretarz (—) Flak, prezes Pawlak.

Przejęcie urzędu wójtostwa.

Lipinki. Z dniem 16. 2. 1933 r. przejął urząd wójtostwa na obwód Lipinki zastępca wójta, p. Roman Szychowski z Lipinek.

Z Pomorza.

Bardzo blado.

Lidzbark. W tym roku obchód imienin Marszałka wypadł bardzo blado. Nie było ani capstrzyku ani też w dniu 19 bm. akademii jak po inne lata. A chorągwie to właściwie tylko na budynkach urzędowych powiewały i u kilku ludzi zależnych, jak i tych, co ponabierali pożyczki z rozmaitych Kas i instytucji, a teraz ani procentów opłacać nie są w stanie. Widząc taką znaczną różnicę między dawniej, a dziś w tym dniu, ludzie sobie mówią, że to już jawna plajta sanacji.

Tak wielki człowiek i nie wstydziłby się tak skromnego stanowiska!

Lidzbark. W Lidzbarku opróżniona została posada burmistrza. Rada Miejska rozpisła konkurs, określając warunki zgłoszenia i stopień uposażenia, a mianowicie IX stopień służbowy, wolne mieszkanie, opał, światło i 15 proc. dodatku reprezentacyjnego, co stanowi razem posadę stonkowo umiarkowaną. W dzisiejszych jednak warunkach liczba zgłaszających się kandydatów jest znaczna. Wśród nich znajduje się i głośny nasz p. Guccio, którego sposoby ubiegania się o fotel burmistrzowski już nabrały cech prawdziwej humoreski. Nie zrażony niczem p. Guccio swoje zabiegi coraz teatralniej uwydatnia. Miał bowiem stosować się do przepisanej przez Magistrat formy zgłoszenia się p. Guccio uważał za stosowne ojców miasta uświadomić o swej zadziwiającej wielkości i niepospolitej dzielności „drogą roztania” im aż na dwóch stronach pisma maszynowego swego życiorysu. Ten życiorys jest naprawdę tego rodzaju, że warto zapoznać z nim i szersze koła, a to oczywiście w celu

rozweseleniu ich, co w dzisiejszych ciężkich czasach też jest coś warte. Dla braku miejsca podamy go w następnym numerze gazety.

Zaista, mając „taką przeszłość” za sobą, tyle tragicznych przeżyć, tyle doświadczeń życiowych i tyle patryjotycznych zasług, których prawdziwość oczywiście należałoby dopiero stwierdzić i taką „genjalność” w przewidywaniu długotrwałości kryzysu, że dla niego nie waha się porzucić całej gospodarki, w którą tyle „włożył”, doprawdy p. Guccio uchodzić musi za człowieka aż nazbyt skromnego, że zadowolili się gotów tak skromną posadą jak fotel burmistrzowski w Lidzbarku. Nam się zdaje, że p. Guccio naprawdę kwalifikuje się do daleko wyższych rzeczy i radni miasta napewno wysłuchają mu tylko wielką przysługę, nie pozwalając mu marnować jego tak nadzwyczajnych talentów na tak szepcanej arenie, jaką stanowi zarząd małego prowincjonalnego miasteczka.

Ten p. Guccio to naprawdę do daleko wyższych stworzony rzeczy!

Proces o znamionach politycznych.

Działdowo. W ub. tygodniu rozpoczął się przed tut. Sądem proces, który wynikł z póbudek politycznych. Oskarżony był pewien mistrz rzeźn., człowiek w podeszłym wieku, znany jako gorliwy narodowiec. Bronił go adw. dr. Wesseli. Oskarżenie powstało z tego powodu, że podczas lustracji jego składu i warsztatu pracy Komisja Sanitarna zauważyła nieczystości w spluwacze i skórę, co dopiero zdjęta z ubitego cielęcia. Według wywodów obrońcy cała sprawa ma podłoże polityczne, bowiem oskarżony na pewnym zebraniu narodowym temu zebraniu przewodniczył, a syn jego przemawiał, w związku z czem, jak to dzisiaj się „praktykuje”, miał się stać „cud” karny, „z góry” postanowiony. Rozprawa na wniosek zast. Prokuratury została odroczone celem przesłuchania świadków oskarżenia jako opiniodawców do 14 bm. i w dniu tym przesłuchano prezw. Komisji Sanitarnej p. dr. Ejsmonnta, poczem Sąd uniewinnił oskarżonego, nakładając koszty postępn. na Skarb Państwa. Na temat tego procesu krąży po mieście twierdzenia, że proces ten byłby skompromitował sanatorów, gdyby w porę nie byli się zorientowali w sytuacji, że przed Sądem wyjdą na światło dzienne sprawy, dla nich wiele nieprzyjemne. Należy się spodziewać, że narazicie zniknie u nas ta manja karanja, wywodząca się z póbudek politycznych?

Chrzest żydówki.

Śliwiec, pow. tucholski. W tutejszym kościele odbył się ślub p. Rozalji Wohlgenut z Rosochatki z p. Wł. Piesikiem z Jeziorek. Panna młoda wyznania mojżeszowego przed przyjęciem Sakramentu małżeństwa przyjęła Chrzest św. Z powodu ogromnego natłoku, jaki w kościele panował, udzielił ks. wik. Kasprzycki Chrztu św. w zakrystyi.

Uduśiła się grochem.

Rybaki, pow. kościerski. Jednoroczna córeczka gospodarza, p. Kąkła ze Starego Bukowca, która bawiła u swych dziadków, uduśiła się przy jedzeniu grochu, zanim wezwano pomoc lekarską.

Śmierć w płomieniach.

Gdynia. W Chylonji odbył się pogrzeb 23-letniej „Hele-ny Lewanicy, która kilka dni temu zmarła w szpitalu w Gdyni na skutek poparzeń, które odniosła, gdy zbliżała się zbyt blisko do pieca kuchennego i płomienie ogarnęły jej ubranie.

Zestawienie

wartości i rodzajów świadczeń w naturze na r. 1933. dla umożliwienia służbodawcom stosowania się do obowiązujących norm przy obliczaniu należnego podatku dochodowego od uposażeń.

	Pość kg. wzgl. litr.	Wart. ustalona na rok 1933	Pość kg. wzgl. litr.	Wart. ustalona na rok 1933	
I. Ziemiopł. i prod. z nich			V. Opał światło i inne		
Zyto	100 kg.	13 —	Drzewo szczap.	1 m ³	12.50
Pszonica	"	20 —	" w warkach	"	9.50
Jęczmień	"	13 —	Węgiel kamien.	100 kg.	6.10
Mąka żytn. 70 % ⁰	"	27 —	Brykiety	"	6.50
" pszen. 60 % ⁰	"	41 —	Mydło zwykłe	"	160 —
Otręby żytnie	"	10 —	Soda	"	28 —
" pszenne	"	10 —	Torf	1 klaf.	12.50
Kasza jaglanna	"	84 —	Nafta	1 litr	0.65
" jęczmienna	"	38 —	Gaz	1 kw.	0.45
" tatarszana	"	78 —	Elektryczność.	"	0.65
" pszenna	"	74 —			
Groch jadalny	"	18 —	VI. Różne naturalja		
Fasola	"	51 —	Krowa wolna	roczn.	205 —
Buraki ćwikł.	"	16 —	Rola bez obrób.	1 mrg.	22 —
Marchew jad.	"	16 —	" z obróbką	"	42 —
Cebula	"	20 —	1 pok. mieszcz.	roczn.	205 —
Ziemniaki	"	3 —	2 " w mies.	"	345 —
Kapusta świeża	"	13 —	3 " " "	"	530 —
" kiszona	"	26 —	4 " " "	"	725 —
Chleb żytni	"	31 —	1 pok. m. na wsi	"	105 —
			2 " " "	"	200 —
			3 " " "	"	300 —
			4 " " "	"	450 —
II. Nabiał			Całkowite utr.		
Mleko świeże	1 kg.	0.16	1 osoby z miesz.		800 —
Masło mleczar.	"	2.80	Utr. 1 osoby		
Ser mleczarski	"	2.50	bez mieszkania		
Jaja	15 szt.	2.20	w mieście	"	820 —
			Utr. 1 osoby		
III. Mięso i prod. zwierz			na wsi	roczn.	800 —
Mięso wołowe	100 kg.	130 —	Utr. 1 osoby		
" cielęce	"	118 —	bez mieszkania		
" wieprzowe	"	150 —	w mieście	"	820 —
" baranie	"	140 —	Utr. 1 osoby		
Słonina	"	180 —	bez mieszkania		
Sadło	"	200 —	na wsi	"	620 —
Smalec	"	250 —	Obiad dla ar-		
Lój topiony	"	180 —	tyst. i muzyków	obiad	1. —
Kiełbasa zwycz.	"	150 —	Obiad dla czel.		
			i in. pracown.	"	0.75
IV. Artykuły kolonjalne i używki.			Kolacja dla ar-		
Ryż gat. średni	100 kg.	86 —	tyst. i muzyków	1 kol.	1 —
Kawa ziarnka	1 kg.	7.20	Kolaj. dla czel.		
Kawa zbożowa	"	0.70	i in. pracown.	"	0.50
Herata	"	19 —	Ośw., opał i p.	roczn.	140 —
Cukier	100 kg.	150 —	" 2 "	"	210 —
Sól	"	36 —	" 3 "	"	300 —
Sledz. gat. śred.	1 szt.	0.10	Utrzym. oficera		
			na stat., przeds.		
			Utr. mar. na		
			stat. w przeds.		1380 —

Urząd Skarbowy w Nowemmieście.

Aresztowania w Warszawie

Warszawa, 18. 3. Dzisiejszej nocy dokonano szeregu aresztowań wśród młodzieży akademickiej i wśród działaczy O.W.P. Po dokonaniu rewizji aresztowano m. in. Mieczysława Harusewicza, Demideckiego, z akademików Marjana i Rudolfa Reuttów, Goniewicza, Szpakowskiego i Horodeńskiego.

Aresztowanie nastąpiło wskutek polecenia policji politycznej.

Aresztowania w Poznaniu przedstawicieli młodzieży.

W ciągu dzisiejszej nocy i przed południem przeprowadzono rewizje u kilkunastu przedstawicieli młodzieży narodowej. Późem 13 z pośród nich aresztowano. Między innymi aresztowani zostali pp. Roman Gończal i Leon Stasiński.

Aresztowanie członków O. W. P. w Krakowie.

Z Krakowa donoszą o aresztowaniu pięciu akademików krakowskich. Powody aresztowań nie są znane. W mieszkaniach 12 akademików przeprowadziła policja szczegółowe rewizje. Rewizje przeprowadzono m. in. w mieszkaniu b. kierwn. placówki O.W.P. p. Fr. Jelonkiewicza, kierownika placówki O.W.P. p. Ant. Grębosza i zastępcy kierownika p. B. Swiderskiego. Aresztowano następujących akademików: Wacława Heybowicza, Jerzego Kałużyńskiego, Henryka Godlewskiego, Alek. Lupę i Stan. Tarnowicza, członków O.W.P.

Aresztowanych nie wypuszczono dotychczas na wolność. Nie przyjęto również żywności, jaką przynieśli aresztowanym ich koledzy.

W 10 minutach uchwalono ustawę o pełnomocnictwach.

Wczoraj odbyło się posiedzenie sejmowej komisji prawniczej, na którym uchwalono w przeciągu 10 minut, bez żadnej dyskusji, rządowy projekt, dający rządowi nieograniczone pełnomocnictwo.

Opozycja, zgodnie z deklaracjami, złożonymi przy pierwszym czytaniu w dyskusji nad tą sprawą, wogóle udziału nie bierze i na posiedzeniu nie była obecna, a większość rządowa uchwała na ślepo, co jej przedstawiają.

Sąd Najwyższy o „Szczerbcu“.

Noszenie „Szczerbca“ jest dozwolone.

Warszawa. Sąd Najwyższy rozpatrywał sprawę skazanych przez Sąd Okręgowy na Pomorzu na rozmaite kary za noszenie „Szczerbca“.

Sąd Najwyższy zniósł dotychczasowe wyroki i skierował sprawy do ponownego rozpatrywania, wychodząc z założenia, że noszenie „Szczerbca“ nie może być traktowane jako nielegalne.

Przysięga biskupa polowego ks. Gawliny.

Warszawa, 16. 3. Dziś o godz. 11 przed południem Pan Prezydent w otoczeniu m. in. pierwszego wicemin. spraw wojsk., gen. dewizji Fabrycego, odebrał przysięgę od biskupa polowego ks. Gawliny. Potem przyjął ks. biskupa Gawlinę na audjencji.

Prowokacja hitlerowców na granicy powiatu grudziądzkiego.

Niedawno temu w nocy około godz. 12-tej dwaj umundurowani hitlerowcy uszkodzili godło państwowe na 2 słupach granicznych w pobliżu wioski Wielka Tymawa w powiecie grudziądzkim. Godła, wykonane z emalii, zostały rozbite łomem żelaznym.

Po dokonaniu tej prowokacji hitlerowcy zbiegli na terytorjum Prus.

Jak z powyższego faktu widać, hitlerowcy rozpoczęli prowokacyjną akcję na naszej granicy i temsamem chcą wprowadzić zamęt wśród spokojnej ludności naszego powiatu.

63-cie Walne Zgromadzenie

członków podpisanej spółdzielni odbędzie się w czwartek, dnia 23-go marca 1933 o godz. 1-szej po południu w lokalu bankowym z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i ukonstytuowanie biura.
  2. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności w r. 1932
  3. Przyjęcie bilansu za rok 1932 oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
  4. Podział czystego zysku.
  5. Uchwała do art. 46 Ustawy o Spółdzielniach.
  6. Przyjęcie statutu wzorowego.
  7. Uzupelnienie Rady Nadzorczej oraz ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej.
  8. Wnioski bez uchwał.
- Sprawozdanie za rok 1932 wyłożone jest w lokalu kasowym.

Lubawa, dnia 9 marca 1933.

Bank Ludowy

Spółdzielnia z odpowiedzialnością ograniczoną w Lubawie

Rada Nadzorcza: Ks. Prałat Kasyna, prezes.

Robotnicy nie opuszczają kopalń w Zagłębiu.

Warszawa. W kopalni Klimontów robotnicy już trzeci dzień nie opuszczają podziemi i nie przyjmują pożywienia.

Wczoraj późnym wieczorem tłum kobiet, przeważnie żony strajkujących robotników, wtargnęła do kopalni, chcąc demolować biura. Policja usunęła demonstrujące kobiety.

W nocy kilku strajkujących robotników zaślabiło z wyczerpania. Wywieziono ich na powierzchnię ziemi.

Dziś rano w drugiej kopalni towarzystwa sosnowieckiego „Mortimer“ wjechało do szybów 150 robotników, którzy oświadczyli, że nie opuszczą kopalni i nie przystąpią do pracy, dopóki zarząd towarzystwa nie cofnie decyzji o zatopieniu.

Strajk powszechny w Łodzi

Warszawa. W zagłębiu węglowym w Klimontowie sytuacja jest bardzo napięta. Kilkanaście osób zachorowało pod ziemią. Odbyły się demonstracje zarówno przed kopalnią „Kimotów“ jak i przed kopalnią „Mortimer“.

Jeszcze bardziej napięta jest sytuacja w Łodzi, gdzie rokowania pomiędzy przemysłowcami i robotnikami nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Przemysłowcy nie poszli na żadne ustępstwa mimo apelu wiceministra Ducha, który nawoływał obie strony do kompromisu. W rezultacie w Łodzi panuje wielkie napięcie, a organizacje robotnicze postanowiły zwrócić się do innych organizacji z żądaniem poparcia i zorganizowania strajku powszechnego.

Zaburzenia komunistyczne w Pabjanicach.

Policję atakowano z dachów i okien domów. — 5 manifestantów zabito, a kilku odniosło rany.

Pabjanice, 18. 3. W czasie krótkotrwałego nielegalnego wieceu udało się komunistom skłonić uczestników wieceu do utworzenia nielegalnego pochodu, który w liczbie około 2.000 osób ruszył ulicami miasta. Na widok zbliżającego się ul. Narutowicza oddziału policji tłum zwrócił się w jego stronę i zaatakował go kamieniami i strzałami z rewolwerów. Równocześnie z dachów i okien domów rzucono kamienie, które raniły kilku policjantów. Kilkakrotne użycie gazów łzawiących i strzały ostrzegawcze w powietrze nie dały wyniku. Wobec tego policja musiała w obronie własnej użyć broni, dając kilkanaście strzałów w tłum. Skutkiem tego padło 5 manifestantów zabitych, a kilku rannych. Po nadejściu posiłków z Łodzi sytuację opanowano. Obecnie w Pabjanicach panuje spokój.

Ustąpienie prezydenta Banku Rzeszy Lutera.

Jego następcą został dr. Schacht.

Berlin. W związku z nowym kursem, panującym w Niemczech, ustąpił dotychczasowy prezydent Banku Rzeszy, dr. Luther. Jego następcą został dr. Hjalmar Schacht.

Jak wiadomo, nowy prezydent Banku Rzeszy, Schacht, kierował już tą instytucją od r. 1924 do 1930.

Tragiczna śmierć dwóch lotników pod Srodą.

Sroda. Dn. 17 bm. o godz. 11.55 w pobliżu Srody nastąpiła katastrofa samolotowa, a wypadkowi tragicznemu ulegli pilot śp. Stefan Pluciński i pasażer śp. Hillehen, którzy wyjechali rano z lotniska cywilnego Aeroklubu Poznańskiego na Ławicy z zamiarem lądowania w Zielnikach.

O godz. 11.05 lotnicy zaczęli krążyć nad Zielnikami. W pewnej chwili lądujący samolot runął na ziemię, zapalił się i spłonął błyskawicznie, tak że wszelka pomoc nie była już możliwa. Obaj znaleźli śmierć w płomieniach.

Bezpośrednim świadkiem wstrząsającej katastrofy był brat tragicznie zmarłego śp. Plucińskiego, właściciel majątności Zielniki.

Mieszkanie

cztery pokoje i kuchnia zaraz do wynajęcia. Jankowski, Nowemiasto, ul. Szkolna.

3 pokoje

i kuchnia od 1-go kwietnia do wynajęcia. Gestwicki, Nowemiasto, Okólna 19.

2 pokoje

z kuchnią do wynajęcia. Łożyński, Nowemiasto.

Więszą ilość słomy mam na sprzedaż. Walenty Dembek, Gwizdźny.

Panienci,

które chcą się uczyć gotowania, mogą się zgłosić w „Gastronomji“ Nowemiasto.

Dziewczyna

do trzody i drobiu potrzebna Lipowydwór.

Dom

nr. 15 masywny na sprzedaż Walerja Laskowska, Kurzetnik.

Kukurydzę

bydgoską siewną sprzedaje Lipowydwór.

Drzewka owocowe

polecą Dom. Montowo w wielkim wyborze po cenach znacznie niższych.

TAPETY

w wielkim wyborze

— — poleca — —

Księgarnia „Drwęca“

KĄCIK RADJOWY.

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Wtorek, 21 bm. 12.10 Płyty gr. 15.30 Komun. Państw. Urzęd. Wych. Fiz. i Państw. Związku Sport. 15.35 „Wśród książek”. 15.50 Płyty gr. 16.20 Odczyt dla maturzystów. 16.40 „Sprawy czarodziejskie” (tr. z Wilna). 17.00 Koncert symf. W przerwie Komunikat Hydrogr. 18.00 Odczyt dla maturzystów pt. „Powieść historyczna w wieku XIX”. 18.25 Muzyka lekka. 19.20 Bieżące wiad. rolnicze. 19.30 Kwadrans lit. fragment z pow. Zd. Marynowskiego pt. „Okręt bez kotwicy”. 20.00 Pieśni estońskie. 20.25 Koncert. W przerwie wiad. sport. 22.00 Improwizowana dysputa literacka. 22.15 Muzyka taneczna.

Sroda, 22. bm. 12.10 Płyty gr. 15.35 Program dla dzieci: a) opow. pt. „Kłopoty sikorki”, b) „O przebi-snieżku, który szukał wiosny”. 16.00 Płyty gr. 16.20 Odczyt dla maturzystów. 16.40 „Wrażenia z Sevilli i Kordoby”. 17.00 Koncert z płyt — utwory w wyk. Ignacego Jana Paderewskiego. W przerwie Komunikat Hydr. 17.40 „Jak zorganizowano w Wiedniu opiekę społeczną nad młodzieżą bezrobotną”. 18.00 Odczyt dla maturzystów. 18.25 Muzyka lekka i taneczna. 19.20 „Skrzynka Poczta Rolnicza”. 19.30 Kwadrans literacki pt. „Na śniegu dojrzewa ryż”. 19.45 Prasowy Dzień. Radj. 20.00 Koncert — „Powitanie wiosny” w wyk. ork. P. R. 21.15 Wiad. sport. 21.25 Koncert kameralny ze Lwowa. 22.15 „Na widnokręgu” 22.30 Muzyka taneczna z płyt gr. 22.40 Odczyt w języku nowo-greckim Wacława Sieroszewskiego p. t. „Józef Piłsudski”. 23.00 Muzyka taneczna.

GIEŁDA ZBOZOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 18. 3.

Płacono w złotych za 100 kg.

Żyto	17.75—18.00
Pszonica	33.50—34.50
Owies	15.50—16.50
Jęczmień browarowy	15.50—17.00
Mąka żytnia	29.00—30.00
Mąka pszenna 65 proc.	52.00—54.00
Otręby żytnie	10.00—10.25
Otręby pszenne	10.00—11.00
Groch Victoria	21.00—24.00
Groch Folgera	35.00—40.00
Rzepak	45.00—46.00
Rzepak zimowy	42.00—47.00
Gorzeyca	40.00—46.00
Koniczyna czerwona	90.00—110.00
Koniczyna biała	70.00—100.00
Koniczyna szwedzka	80.00—110.00

Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Lupieki w Nowemmieście.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

NUTY MINIJATUROWE

30 gr

Zamiast dotychczas 40 gr za sztukę

Polecamy ze składu po znacznie niższej cenie nuty miniaturowe w przeszło 300 różnych odmianach:

„Leśna przygoda” Piosenka	Wołowskiego
„Przez cudny park” — Romans cygański	
„Lotnik” — Piosenka	
„Pamiętam walca ton...” — „ ”	
„Oczarowały oczy mnie” — „ ”	Wileńskiego
„Pijmy zdrowie” — „ ”	
„Rozstanie” — Walc do śpiewu	Whitinga
„Jest taka noc” — Romans	Wrangla
„O matko moja...”	Moniuszki
„Słyszę głos twój — Romans cygański	Zubowa
„Halka” — (O mój maleńki)	Moniuszki
„Madame Butterfly” — Arja z II aktu	Pucciniego
„Pajace” — Serenada Arlekina	Leoncavalla
„Tyś nie wart mnie” — Romans cygański	
„Straszny dwór” — „Arja z kurantem”	Moniuszki
„Na skrzydłach pieśni”	
„Faust”	Gounoda
„Taniec marynarzy”	Leliwy
„Pani mi się śniła” — Fox-trot	Golda
„Spotkamy się na nowym świecie - F.-tr.	Kataszki
„Marsz żałobny”	Nideckiego
„Hiszpanka”	
„Już miesiąc zeszedł” — Melodie ludowe	
„Polski hymn narodowy”	
„Boże, coś Polskę — z dymem pożarów”	
„Na falach Dunaju” — Walc	Ivanovici'ego
„Ja i żonka ma” — Black Botton	Petersbursk.
„Dla ciebie” — Blues	
„Radetki — Marsz”	Straussa
„Colombina” — Slow-Fox	Petersbursk.
„Cukierki wiedeńskie” — Walc	Straussa
„Tak mało sercu trzeba” — Tango	Petersburskie
„Przyjdź” — Tango	
„Życie artysty” — Walc	Straussa
„Zrób mi gola” — Fox-trot	Warsa
„Na bezludnej wyspie” — Walc hawajski	Karasińskiego
„Kusy” — Marsz sportowy	Wirskiej
„Tango Łopka”	Kataszki
„Szkarałatna wiosna” Tango	Białostockiego
„Nim pocałujesz mnie” — Walc	Kataszki
„Don Carlos” — Slow-Fox	Gordona
„Neapolitanka” — Tango	
„Pan ma profil jak Teofil” — Slow-Fox	Strakacza
„Dziewczeta z Woli” — Fox-trot	
„Dziś są moje imieniny” — Fox-trot	Karasiński.
„Wesoły wieczór” — Marsz	
„Graj, cyganie” — Czardasz	
„A teraz pan! — Walc-Boston	
„Salem Alejkum” — Fox-trot	Warsa
„Nie daj umrzeć mi z tęsknoty” — Tango	Dana
„Pieśni ludowe”	
„Co nam zostało z tych lat” — Tango	Dana
„Już się prześnił sen” — Tango	
„Moja maleńka” — Tango	Karasińskiego
„Głos z daleka” — Tango	Górskiej

Przy zakupie 10 nut dodajemy 1 darmo!

ciąg dalszy podamy w następnym numerze.

Zamówienia skutecznie także wysyłką pocztową. Kto skorzystać chce z taniego zaopatrzenia się w powyższe nuty, a zakupi conajmniej 20 nut, po nadesłaniu należytości wysyłkę skutecznie franko.

„DRWECA“ KSIĘGARNIA Nowemiasto,